

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Ing. Vierou Horčicovou ve věci

žalobkyně: A. T., nar. X., státní příslušnost Ukrajina
místo pobytu: X.
zast. zastoupený JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 19.12.2025, zaevidované pod č. j. OAM-450769/DO-2025, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil 19.12. 2025 žalobkyni jako nepřijatelnou její žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. OAM-450769/DO-2025, **byl nezákonný.**
- II. Žalovanému **se přikazuje**, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

z 19.12. 2025, evidované pod č. j. OAM-450769/DO-2025, nejpozději do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně, advokátce JUDr. Veronice Pupalové.

I. Předmět věci

- Žalobkyně v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany uvedla, že získala dříve dočasnou ochranu ve Finsku, kde nějakou dobu žila a nyní rozhodla se přesídlit dne do ČR, kde má příbuzné a přátele. Dne 24.10.2025 přicestovala do ČR, a následně 18.12.2025 zrušila elektronicky svůj pobyt ve Finsku. S ohledem na změnu právního prostředí a judikatorní vývoj podala žádost o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „*lex Ukrajina*“), kterou však žalovaný označil za nepřijatelnou, neboť žalobkyně již v minulosti byla držitelkou dočasné ochrany ve Finsku.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

- Žalobkyně se žalobou domáhá ochrany proti zásahu žalovaného spočívajícího v označení její žádosti jako nepřijatelné. Je toho názoru, že zásah žalovaného je nezákonný, neboť se opírá o ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) *lex Ukrajina*, které je v rozporu s právem Evropské unie.
- Předně se vyjádřila k ustanovení o vyloučení soudního přezkumu, ke kterému argumentovala rozsudkem Soudního dvora EU ve věci *Krasiliva* sp. zn. C-753/23 a rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „*NSS*“) ze dne 3. 4. 2025 ve věci č. j. 1 Azs 174/2024–42. Výluka soudního přezkumu je neaplikovatelná pro nesoulad s uniijním právem.
- Žalobkyně dále vyjádřila své argumenty o nepřijatelnosti ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) *lex Ukrajina*, které odporuje směrnici o dočasné ochraně¹ a prováděcímu rozhodnutí Rady (EU) 2022/382². Argumentovala, že toto prováděcí rozhodnutí zavádí okamžitou dočasnou ochranu pro všechny kategorie osob uvedené v jeho čl. 2 odst. 1 a 2. prokázání státní příslušnosti nebo na Ukrajině udělené mezinárodní ochrany samo o sobě postačuje k okamžité registraci osoby k dočasné ochraně. S odkazem na čl. 28 směrnice o dočasné ochraně konstatovala, že důvod pro vyloučení přístupu v podobě získání dočasné ochrany v jiném členském státě směrnice o dočasné ochraně nezná, *lex Ukrajina* v tomto směru této směrnici odporuje. K tomu dále argumentovala bodem 16 preambule směrnice o dočasné ochraně a bodem 15 recitálu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Za podstatné označila, že členské státy se dohodly na vyloučení použití článku 11 směrnice o dočasné ochraně – odstoupení České republiky od této dohody přitom NSS vyhodnotil jako jednostranné politické prohlášení bez právního významu. Uzavřela, že § 5 odst. 1 písm. c) a

¹ Směrnice Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

² Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

- d) lex Ukrajina tedy odporují čl. 28 směrnice o dočasné ochraně a bodu 15 recitálu a čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, v důsledku čehož je zásah nezákonný.
5. K volnému pohybu ukrajinských občanů po EU a jejich právu vybrat si členský stát, ve kterém chtějí požívat dočasnou ochranu, argumentovala rozsudky NSS ve věcech č. j. 10 Azs 151/2024 – 28, č. j. 5 Azs 272/2023 – 31, č. j. 1 Azs 174/2024 – 42, ve kterých NSS vysvětlil, že držitelé dočasné ochrany mají právo na udělení povolení k pobytu při přemístění z jiného členského státu. Pokud ministerstvo obdrží žádost a zjistí, že žadatel již dočasnou ochranou v jiném členském státě disponuje, musí jej poučit o tom, že souběžná ochrana ve dvou členských státech není možná. Pokud zjistí, že dočasná ochrana vydáním povolení k pobytu v ČR zaniká, ministerstvo povolení vydá a učiní o tom záznam v informačním systému členských států. Není-li takové úpravy, vyzve ministerstvo žadatele k ukončení svého oprávnění v přiměřené lhůtě – k tomu mu ministerstvo poskytne součinnost. Pokud takové kroky žadatel doloží, ministerstvo mu pobytové oprávnění vydá, v opačném případě žádost zamítne. K účelu § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina dále žalobkyně citovala rozsudek NSS č. j. 10 Azs 151/2024–28 a rozsudek č. j. 8 Azs 217/2024, podle kterých není přesun žadatelů o dočasnou ochranu obcházením pravidel nebo privilegované postavení oproti jiným cizincům. Odkázala také na rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025–34, ve kterém NSS apeloval na správní orgány, aby jeho judikaturu v podobných případech dodržovaly.
 6. Žalovaný zdůraznil, že žádost žalobkyně byla odmítnuta podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, neboť žalobkyně figuruje v platformě pro výměnu informací *Temporary Protection Platform* jako držitelka dočasné ochrany ve Finsku a tuto skutečnost potvrdila sama žalobkyně v tiskopise žádosti. Tento údaj alespoň prozatím nekoresponduje s tvrzením žalobkyně, že se dočasně ochrany ve Finsku vzdala.
 7. Žalovaný dále poukázal na ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) a § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Uvedl, že oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina ministerstvo vnitra Evropské komisi dne 25. 8. 2025 odeslalo a zveřejnilo jej vzápětí na svých internetových stránkách (Dopis Evropské komisi – Aktuální informace o migraci). Z formulace ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina pak jednoznačně plyne, že k naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu postačí, pokud cizinec v jiném členském státě dočasnou ochranu získal, žádná další podmínka již není třeba. To znamená, že to, zda je aktuálně držitelem povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany nebo ne, není pro naplnění tohoto důvodu nepřijatelnosti rozhodné.
 8. Doplnil, že žalobkyně v žádosti konkrétně neuvedla, že by na území žil některý z jejích rodinných příslušníků, který by již byl držitelem dočasné ochrany a nelze uvažovat ani o sloučení s jiným členem rodiny (srov. § 51 a § 52 Lex Ukrajina). Žalovaný tedy neměl jinou zákonnou možnost než žádost žalobkyně o dočasnou ochranu vyhodnotit jako nepřijatelnou.
 9. K tomu žalovaný zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení sp. zn. 10 A 145/2025, 10 A 157/2025 nebo 18 A 102/2025), jimiž zpochybňoval judikaturu, která dospěla k nezákonnosti jeho postupů podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, a citoval recitály nového prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460. Jeho argumentace byla téměř slovo od slova (vyjma jedné věty, kde žalobkyni použil jako příklad popisované situace) identická jeho vyjádření ve věci vedené před nadepsaným soudem ve věci sp. zn. 10 A 141/2025. Žalovaný své vyjádření k žalobě z valné části převzal z jiných svých vyjádření k obdobným

žalobám. Soud proto – pro stručnost – stran argumentace žalovaného k zákonnosti § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina odkazuje na naraci rozsudků ve výše uvedených řízeních.

III. Posouzení věci

10. Žaloba je přípustná. Závěry rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025 (bod 26) a rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasiliva* ze dne 27. 2. 2025 k otázce přípustnosti je třeba bez dalšího vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, jak již judikatura správních soudů v minulosti dovodila (např. rozsudek nadepsaného soudu č. j. 18 A 102/2025–21 z 10. 11. 2025, bod 5). Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.
11. O žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasili.
12. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 326/2022-88 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně u žalovaného 30. 10. 2025 podala, a který se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
13. Žalovaný ve vyjádření odkazoval na dohodu členských států o vyloučení článku 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady č. 2022/382 (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu i žalovanému je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách. Jde o veřejně dostupný dokument, s jehož obsahem se žalobkyně mohla seznámit a vyjádřit se k němu. Soud má proto za to, že jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo příslušný krajský soud v předchozích řízeních provedl dokazování. Soud neshledal důvod provádět dokazování ani Dopisem Evropské komisi – Aktuální informace o migraci, neboť pro posouzení věci se jedná o nadbytečný důkaz, k tomu viz níže. Dokument Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady č. 2022/382 (Úř. Věst. C 126I) je přitom také veřejně dostupný a žalobkyně se k němu také mohla vyjádřit.
14. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).

15. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie (ve Finsku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu vrátil žalobkyni jako nepřijatelnou.
16. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Situaci shodnou jako v nynější věci (tj. soulad ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina s právem EU) posuzoval městský soud již například v rozsudku č. j. 18 A 102/2025-21 z 10. 11. 2025. A obdobné věci posuzoval již i Nejvyšší správní soud např. v rozsudcích ze dne 10. 12. 2025, č. j. 5 Azs 248/2025-18 nebo ze dne 17. 12. 2025, č. j. 6 Azs 157/2025-18. S východisky těchto rozhodnutí se desátý senát opakovaně ztotožňuje a do značné míry je i ve zde posuzovaném případě přebírá.
17. Soud připomíná, že podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu **požádal v jiném členském státě** Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému **byla udělena dočasná** nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který **je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě** Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
(zvýraznil soud)
18. Jakkoli v nynější věci se soud zabývá nepřijatelností žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti dle písm. c) a d). Ostatně i žalovaný ve vyjádření k žalobě omezil valnou většinu svých argumentů na to, že z práva EU nelze dovodit právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).
19. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS z 1. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025 a mnoha dalších. Městský soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37 z 13. 6. 2025). Desátý senát se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnohokrát odkázal. I když žalovaný konstantně polemizoval se závěry dubnové judikatury, během několika posledních měsíců nevznosl racionální a závažné konkurující důvody, které by ji vyvrátily (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025-34 z 17. 7. 2025, bod 17 a násl.).

20. Ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury stran institutu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom uplatnil bez důvodných změn v argumentaci i v tomto případě. Přestože žalovaný shledal nyníjší žádost nepřijatelnou podle nového důvodu nepřijatelnosti, na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který stejně jak nepřijatelnost dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, již *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (první podmínka). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina] pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra zpravilo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (druhá podmínka).
21. Nejdříve stručně k **první podmínce**. První část § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze přeformulované a sloučené podmínky nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Podle soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by výlučka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl. Jde-li o teze žalovaného, jak vykládat čl. 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, soud odkazuje např. na rozsudek nadepsaného soudu ve věci sp. zn. 10 A 6/2025, body 15 a 16. Čl. 15 představuje minimální standard a čl. 26 lze uplatnit jen se souhlasem dotčeného žadatele (srov. i recitál 12 směrnice o dočasné ochraně). Skutečnost, že směrnice o dočasné ochraně skutečně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje, jak mylně namítá žalovaný. Jakkoli se tomu žalovaný brání, žádost o dočasnou ochranu není správní orgán oprávněn vrátit jako nepřijatelnou z toho důvodu, že žadatel již předtím požádal o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo že mu již jiný členský stát EU takové povolení udělil.
22. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (ia) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (tp) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit,

vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

23. Optikou první podmínky žalobkyně splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. V opačném případě by dočasnou ochranu žalobkyni předtím finské orgány neudělily. Žalovaný ani v tomto soudním řízení nevyvrátil závěry judikatury, podle kterých žalobkyně z pozice osoby, na kterou se vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, mohla opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobkyni vrátil žádost jako nepřijatelnou, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty dočasné ochrany ve Finsku. Při „nabrání“ žádosti lze podle soudu vycházet pouze z toho, že žalobkyně splňuje kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Svědčí jí i právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohla realizovat (k tomu podrobněji již odkazovanou judikaturu).
24. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 126/2025-28 z 11. 9. 2025, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu). Podstatné je, že z aktualizacího prováděcího rozhodnutí ani z jeho recitálu neplyne, že by členský stát mohl žalobkyninu žádost mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
25. K **druhé podmínce** soud uvádí, že v důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), mohl žalovaný od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
26. Podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina zašle Ministerstvo vnitra Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládnutí následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.
27. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR. Dle odst. 3 téhož ustanovení platí, že pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.
28. Soud předesílá, že tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládnutí následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.

29. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR z 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mívá účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f), nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina není – ve světle práva EU – sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti.
30. Oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou *blíží* oznámení podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku č. j. 17 A 123/2025-26 z 21. 10. 2025, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tedy ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Soud nadto nepominul, že oznámení podle § 3 odst. 3 je oznámením *o riziku vyčerpání kapacit*, nikoli oznámením *o překročení kapacit* (srov. znění čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně). Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento nový důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví *minimální* požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 lex Ukrajina.
31. Nadto soud poukazuje na to, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina zjevně arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.
32. Se zřetelem ke shora uvedeným závěrům nemohl zákonodárcem nově vložený a žalovaným využitý důvod nepřijatelnosti žádosti zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Shora vyložené důvody brání tomu, aby se žalovaný zvoleným způsobem vymanil z prostředí vlády práva, které závazně vykládají soudy, a s využitím nového důvodu, jenž je však shodně jako předchozí nezpůsobilé důvody vázán na tutéž podmínku, nadále plošně odmítal žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení. V prostředí směrnice o dočasné ochraně a prováděcích rozhodnutí Rady, které velí k solidaritě členských států EU s Ukrajinou a jejími občany [mimo jiné recitál 4 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382], žalovaný svými opakovanými pokusy o nepřijetí stovek či tisíců žádostí o dočasnou ochranu vystavuje celou ČR podezření ze soustavného nerespektování práva EU. Na tuto skutečnost přitom správní soud žalovaného již v minulosti upozornil.

IV. Závěr a náklady řízení

33. Vzhledem ke shora uvedenému soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobkyni její žádost o dočasnou ochranu jako

nepříjemnou, byl nezákonný. Žalovanému proto v souladu s petitem žaloby přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Žádost bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek žalobkyni vydat pobytové oprávnění.

34. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež v posuzovaném případě tvoří náklady zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) takto:

a) odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, seps žaloby [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d)],

b) paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), a

c) částka 2 130 Kč odpovídající DPH v sazbě 21 % z položek a) a b), zaokrouhlená na celé koruny nahoru, jelikož žalobkynin zástupce osvědčil, že je plátcem DPH (§ 137 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Žalobkyni tudíž na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 12 270 Kč. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. března 2026

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
samosoudkyně

